

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre 5 korona.
 Hónapokra: 12
 Földön: Negyedévre 5
 Hónapokra: 12

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
Gászló József.

== Egyeszedik ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275.

A kisebbség forradalma.

— febr. 15.

Aki távolról figyeli a nemzeti törvényhozás működésében a parlamentarizmus veszedelmes elfajulását: valóban elég okot találhat a megdöbbenésre.

Kétségbeejtő a felfogás, a szellem, mely az ellenzék egyrészt hihetetlen gögősséggel a nemzet egyedül jogos képviselőjének hirdeti, másrészt a legesekélyebb megfontolás nélkül belesodorja a parlamentarizmus alapjainak vakmerően bűnös megostromlásába.

Végre is nagyon kényes dolog valakinek a hazafiasságában kételkedni. Am azért kötelesség meglátni azt a rikitóan feltűnő jelenséget, hogy a képviselőház ellenzéke, valahányszor abba a képzelődésbe abba a hazugságba ringatja bele magát, hogy a nemzet igazát védelmezi, többnyire épen akkor vét legtöbbet a nemzet érdekei ellen. Szinte kihívja azt az ítéletet, hogy a hazafi-szerepben a leghazafiatlanabb. És a mikor nagyon meg van önmagával elégedve, rendesen olyankor van legtöbb oka a nemzetnek kétségbeesni.

Az ugynevezett ellenállás könyvelmü játéka folyik most a képviselőházban. A kisebbség egyszerűen kitzúzte a forradalom lobogóját és azt követeli hihetetlen öntelt botorsággal, hogy e forradalmi pökendiség előtt a többség, a nagy multu szabadelvü párt, a kormány, sőt az egész ország hajoljon meg. Sorra felállanak az ellenzék ismeretlen és elszomorítóan értéktelen nagyságai és azt követelik, hogy hajoljon meg előttük minden földi lény. Kijelentéseik sarkalatos igazságok; dadogásuk világrengető böseség! amit hadarnak, kiabálnak, a csodálatos nemzeti érzés megnyilatkozása. Mikor Semmi ur vagy Senki ónagysága szól, némuljon el minden nesz, fojtsa el lélekzetét minden emberfia és hallgassa isteni félelemmel őt, a nagyot, a dicsőt, a választottat, mert az ő ajkán a nemzet szive dobban, az ő szavában a magyarok istene harsog.

Mesés az a vakság, melynek éjtszakájában ez a forradalmi kisebbség botorkál. De azért neked, nyomorult többség és neked, boldog nemzet az a kötelességed, hogy e vakságot világító tűzoszlopnak véld, valljad és kürtöld!

Hát ugyan meddig fog még ez a farsangi bolondozás tartani? Igazán nem értjük, miért türi báránytürelemmel a fagyos többség, hogy a kisebbség forradalmi hősei cigánykerekét hányjanak abban a házban, ahol halom számra hevernek a leszorult, üdvös, várva várt törvényjavaslatok.

Mit akar ez a szerencsétlen ellenzék? Azt hiszi, akad a hazában olyan bamba, akinek a fejébe lehet verni azt a rágalmat, hogy a többség s a kormány szolgalelkűen, örömmel, vakbuzgón fogadja el a katonai javaslatokat anélkül, hogy a nemzetre sulyosodó terheket érezné?

Ugyan, kuruc atyafiak, értsék meg végre, hogy ezeket a javaslatokat el kell fogadni! És értsék meg, hogy gonosz cselekedet az eredmény legparányibb reménye nélkül gáncsot vetni a becsületes törvényhozói munkálkodásnak, csupán azért, hogy a javaslatokból törvény csak a nemzet fölösleges és minél nagyobb megkárosításával lehessen!

Az ellenzékhez már nem fordulunk. Ez vérben szeretne gázolni. Mit törődik a nemzet javával!

De a többséghez száll a szó.

Március fia.

Regény versekben.

Írta: **Rudnyánszky Gyula.**

A regény előhangja.

Mint a fészek lombos ágon,
 Elvonultan élek én
 Kivirágzott boldogságom
 Rózsabokros rejtekén.
 A homályban nem jár senki,
 Csak a dalos madár zengi
 Andalító énekét:
 Lelkem itt most álmod láthat
 S milliókat ami áthat,
 Szóhat arról a jövőnek szép regét.

Régi vágyam . . . El is kezdtem
 Már a dalt én annyiszor!
 De nehéz volt a keresztem
 És fojtott az uti por.
 A felhőket néztem egyre;
 Az élet meg egyszeregyre

Fogta volna az eszem:
 Így maradt a munka félbe,
 S küzdelemben zajban élve,
 Az utolsó rim is elszállt csöndesen.

Jóbarátok itt ott halkán
 Emlegették nevemet;
 Tán sajnálták, hogy meghaltam
 S nem szidhattak eleget.
 Mert az ősi szokás nálunk:
 Útnek, amíg talpon állunk,
 S áldanak mint néhait.
 A holtak jó hire támad;
 Boldog költő, kit a bánat
 Vagy a mámor idejében sirba vitt!

Eltemetni, elsíratni
 Pompásan tud a magyar!
 Koszorút kész ránk aggatni,
 Mely megsebzett, az agyar.
 Örög ismer, amíg élünk,
 Bárha lázas, forró vérünk

Lágy ütemre csörgedez;
 Ellenben a ravatalra
 Nevünk arany himmel varrva
 S aki gyűlölt: gyászbeszédben fölfedez.

Szinte kár, hogy ily szerenese
 Engem eddig még nem ért!
 S jó, hogy éltem minden perce
 Egy-egy lépés e kegyért.
 Kezdtém ugyan elhallgatni,
 De forráson nem apadt ki,
 Csak új medret kerestem;
 Szikla mélyén átal bujva,
 Im' kibuggyant vize újra
 S tán nem lesz a régi érnél kevesebb!

Mult kódében mért keresném
 A vezérlő csillagot?
 Aranyozza meg az eszmény
 A mát és a tegnapot!
 A dicső mult sok nagy hőse
 Lelkemnek mind ösmerőse;

Ne tűrje a többség a forradalmi garázdálkodást.

A nemzetnek dolgoznia kell, a nemzetnek munkás, nem pedig üvöltöző hazafiakra van szüksége. Ideje, hogy a többség megfújja a riadót. El kell söpörni a kisebbség forradalmát nyomtalanul. Tessék dolgozni! Az nem melegség, hogy a dicső kurocok nem engedik. A becsületes szabadelvű pártnak kötelessége, hogy dolgozzék, ha százszor meg is szeretné gátolni a forradalmasítást melő ellenzéki rövidlátás.

A tisztviselők fizetésrendezése. Arról értesülünk, hogy a tisztviselők fizetésrendezésére vonatkozó törvényjavaslat már keresztülment az utolsó simításokon is. Ennek folytán a kormány abban a helyzetben van, hogy a javaslatot legközelebből a Ház elé terjeszti. A benyújtás napja azonban még nincs megállapítva.

A galánthai szt. p. jelölt. Mint örömmel értesülünk, Eszterházy Mihály gróf a tegnapi nap folyamán engedett a galánthai kerület szabadelvűpartii választói kérelmének s a jelöltséget elfogadta.

Megüresedett mandátum. Mint a Bud. Tud. értesül, báró Harkányi János lemondott képviselői mandátumáról, miután a cukortermelés közelgő állami szabályozására való tekintettel a Magyar Cukoripar Részvénytársaságnál elfoglalt alelnöki állását a képviselői mandátummal összaférhetetlennek tartja.

„Halbwilder Beduin.“

A Szabadság számára írta: ifj. Rác Lajos.

Jön egy nevelőnő valamelyik harmadrendű északnémet Provinzstadtból. Az ottani viszonyokról nem akarok szólni, fogadjuk el, hogy a legműveltebb Nyugat az utolsó szögig. (Bár az ellen-

kezőre lennének némely tapasztalataink.) Idejön, mondom, Magyarországra Kap jó fizetést, jó ellátást, nevezik Fraülein-nak és minden módon jobb sorba jut, mint ott-hon élhetne, mert hiszen ellenkező esetben nem jönnének ide annyian. A fraülein aztán első nap őszintén bevalja, esodálkozik, hogy itten még ennyire intelligens embereket is talál. Mert odafenn, a cultur Provinz-stadtban t. i. a gyerek is tudja, hogy itt már Azsia van, hogy itt... iszonyu kimondani is, a köznép csak úgy van is, nincs is öltözve, akár egy maláj. Meg itten az idegen élete nem biztos, beszélnek arra. Továbbá ő hozott is magával 10 esztendőre való kész ruhát, mert itten nem lehet venni semmit, mindent úgy kell hozatni, ami sokba kerülhet. stb. Mi pedig hallgatjuk az őszinte nyilatkozatokat, mosolygunk, esetleg káromkodunk magunkban, de igyekszünk meggyőzni, hogy itt is művelt Nyugat van. És ráhagyjuk, majd észreveszi magától is, hogy odafenn számárságot tanítanak az északnémet proffessorok rólunk.

A fraülein tehát megkezdte működését, neveli a család gyerekeit, esetleg, ha valami intézetbe jut, egész csoport gyereket, mindenképen egy darabot a jövő magyar nemzet legfontosabb osztályaiból. Mondanom sem kell, hogy odafenn sok a Provinz-stadt, meg a falu, sok fraülein szánja tehát el, hogy lejön e vad országba, melynek lakosairól csak nemrég írta a német Tschudi Klára írónő, nagy alaposággal, hogy nagy része még: *halbwilder Beduin*...

A fraülein működik. Tanítja a gyerekeket német szavakra, érdeklődik, hogy mi egyebet tanulhat még egy apró barbár? Aztán elsudálkozik: aha, Gott! micsoda téves tanokat hitetnek el ezekkel a gyerekekkel! Azt mondják például, hogy: magyar király! Mi ez, ugyan?! Tévedés. Siet is kijavítani. Olyan írta a német Tschudi Klára írónő, nagy alaposággal, hogy nagy része még: *halbwilder Beduin*...
A fraülein működik. Tanítja a gyerekeket német szavakra, érdeklődik, hogy mi egyebet tanulhat még egy apró barbár? Aztán elsudálkozik: aha, Gott! micsoda téves tanokat hitetnek el ezekkel a gyerekekkel! Azt mondják például, hogy: magyar király! Mi ez, ugyan?! Tévedés. Siet is kijavítani. Olyan írta a német Tschudi Klára írónő, nagy alaposággal, hogy nagy része még: *halbwilder Beduin*...
A fraülein működik. Tanítja a gyerekeket német szavakra, érdeklődik, hogy mi egyebet tanulhat még egy apró barbár? Aztán elsudálkozik: aha, Gott! micsoda téves tanokat hitetnek el ezekkel a gyerekekkel! Azt mondják például, hogy: magyar király! Mi ez, ugyan?! Tévedés. Siet is kijavítani. Olyan írta a német Tschudi Klára írónő, nagy alaposággal, hogy nagy része még: *halbwilder Beduin*...

velünk a Kaisernek, de már minddel rendben van, megszeliidültek.

Hasonlóképen elintézi a magyar nyelvet is. Az egy keverék, zagyva, érthetetlen, barbár keverék. Csodálja, hogy valaki műveltnak meri magát mondani, mikor csak ezt beszéli, németül se tud! Barbár műveletlenség! stb. stb.

Es a fraülein érzi, hogy ő, misszionárusnő, a kultura terjesztője itt a sötétségben. Terjeszti is a világosságot. Az anya, apa nem is sejti, micsoda mérget-lehellő, magyar lelket megrontó minden szava! Csak örülnek, lám a gyerek milyen csinosan köszön németül, sőt a Heil dir im Siegeskranzot is tudja félig. (Nem is igen viszi többre.) Ilyen gyerekkorukban ők alig tudtak egyebet Magyar Palkó mesejénél, egyéb ilyes dajkahistóriáknál, meg az iskolában tanult zsoltároknál, Hazádnak rendületlenül... stb.

A fraülein tehát közmegelegedésre működik. Es a pubikat, müdikát (valaha bizony „édes kis eselédim“ volt a nevük, de nagyon parasztos lehetett.) Oktatja igazi, szintiszta északnémet provinztadtbeli tudásra, buzgón helyesbíti a tudatlan és izgága magyar tanítóktól tanult tévestanokat a fentebbi modorban.

Mig csak megöregszik, vagyont gyűjtve hazamegy, megveszi azt a szomszéd házat otthon, ami gyerekkora legnagyobb vágya volt.

Megesik ellenben igen gyakran, hogy a romantikus fraülein kivételesen rokonszenvezik a barbárfajnak csinos bajúszu egyedével, ami végre is visszatetszik a háznépnek és hazapokolják a Provinz-stadtba. Ez esetben sürűen emlegeti a barbárok *haláltanságát*. De mindenképen tódítani fogja a róluk kerengő háborzongató barbármeséket, mert ezáltal — ő érdekes lesz.

Mіндеzek után pedig kíváncsi vagyok, hogy meddig akarunk még a számfelötti északnémeti kisasszonyok Amerikája lenni, holott tudvalevő, hogy ez az intézmény a célnak, hogy németül a gyermek kifogástalanul megtanuljon, csak nagyon, de nagyon fogyatékosan felel meg.

Könyharmattal öntözöm
Fejedelmi kincsénél drágább
Vérmezeink száz virágát, —
S lesz idő, hogy bokrétába kötözöm.

De most hőse énekemnek
Te vagy, élő nemzetem!
Egy alakban átöllelek
S szivveresed érzem.
Dicsősége — dicsőséged;
Az a láng, mely benne égett.
Oltárodnak szent tüze;
Munka hőse, toll a kardja,
Lobogódat viszi, tartja, —
S nem magáért, érted fárad két keze.

Milliókat ami áthat:
A nemzeti akarat
Neki erőt és varázst ad
S homlokára sugarat.
Egy a célja, egy a vágya:
Mindig a te képed látja,
Ezeréves nemzetem!
Amit alkot: rád sugárzik;
Le nem száll az alkuvásig,
Zsarnok észszel győzni vágy' a végzetem.

Rajta, gyorsan! Csak előre!
Minden ize fiatal.
Tétovázva áll a dőre,
Bátraké a diadal!
A pályát ő meg se méri;
Hajnalóra talpon éri
S éjszakákon se pihen;
Üdve, hogyha fönn virrasztott:
Mit sok száz év elmulasztott,
Lázás munka hozza helyre sebtiben.

És ha csonka tán a munka:
Ez ne sujtsa váddal őt!
Ezren vesszük a vállunkra,
Szent példája ád erőt.
Nem hanyúlunk, érted élünk:
A ki zászlót lenget vélünk,
Nemzetem, mind hű fiad!
Dolgozunk, mig áll a béke,
S ha vihar lesz majd a vége,
A vihartól vissza senki sem riad.

Uj időknek uj világa:
Énekemben ez lobog:
Megszületni aki látta,
Megnyugodhat: élni fog!
Nemzedékről nemzedékre

Millióknak öröksége,
Ami akkor született:
Harcolunk az igazságért,
Meghalunk a szabadságért,
Szolgaságban megvetjük az életet.

Van néhány vad óeska szittya,
Táblabíró szellemü,
Ki az uj kort egyre szidja
S mint a vackor keserü:
Múltban élő lomhasággal,
Nem törődve a világgal,
Emleget sok régi jót;
Átkozódik, de nem mozdul
És nem tágit a fokostul, —
Hagyjuk állni a kiszaradt vén diót!

Van viszont pár hebehurgya
Nemzetközi szélkakas,
Kinek a mi magyar: furesa,
S mi külföldi: szép csak az.
A betegség divat nála,
Teste minden idegszála
A magyartól idegen;
Vonzza kórság, szenny és büntett,
De nemzeti küzdelmünket
Nézi bágyadt, álmos szemmel, hidegen

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, febr. 14.

Nagy viharral fenyegetőztek a szélbaliak az ülés előtt.

Elsőbb is azt híresztelték, hogy Bartha Odön a napirend előtt három órák beszédet tart az osztrák konverzió javaslat miatt. De ez a jóslat nem bizonyult valósnak. Bartha csak interpellációt jegyzett elő.

Aztán azt is híresztelték, hogy a mikor Lukács László pénzügyminiszter az állami tisztviselők fizetésemeléséről szóló törvényjavaslatot benyújtja, nagy vita lesz, a javaslatnak napirendre tűzése iránt. Ez sem történt meg. Az egész jobboldal megéjenezte a pénzügyminisztert és a kurucok csak azt kiáltották, hogy épen itt az ideje. De azért egyik sem gondolt arra, hogy könnyű volna pótolni az időt, csak ne gátolják a jelen szükségesnek bizonyult javaslatok letárgyalását, illetve elfogadását.

Veress József beszélt elsőnek, hosszasan — pártja érdeklődése mellett, utána Willek gróf beszélt röviden.

A folyosón az osztrák konverzióról beszéltek és szinte pártkülönbség nélkül itélték el az osztrák kormány perfidiáját.

A karzatok ma is megteltek nagy holgyközönséggel és várták-várták a vihart, a parlamenti zenebonát, de a vágyuk ma be nem teljesedett.

Részletes tudósításunk itt következik.

Ám a nemzet egészséges,
Józan és hű és erős :
Odaáll a zugó géphez,
Izzad és küzd s bizva győz.
A magyarság milliói
Zászlót védni, jogot óvni
Összefornak lelkesen,
S él szívünkben a hit épen,
Hogy a népek versenyében
A magyarság az utolsó nem leszen.

Ez a nemzet az én hősöm,
Kit dicsőít énekem.
Atragyog a füstön, gőzön
A nemzeti fény nekem ;
A hétköznap áll előttem,
De e fénynél a jövőben

Elnök : Apponyi Albert gróf.
A kormány részéről jelen vannak : Széll Kálmán, Lukács László, Fejérváry Géza báró, Cseh Ervin.

Elnök fél 11 előtt nyitja meg az ülést és bemutatja az irományokat, ezek között az összeférhetetlenségi bizottságnak a Bauer Antal ügyében hozott ítéletét.

Lukács László pénzügyminiszter benyújtja az állami alkalmazottak fizetésének újabb szabályozásáról szóló javaslatot. (Élénk éljenzés.)

Deövcics jegyző jelenti, hogy Lengyel Zoltán a győri polgármesternek egy hűdérése. Kaas Ivor a vándoriparosok és Bartha Odön az ugynevezett közös államadósság tárgyában interpellálni fognak.

Felkiáltások a szélbalon : Hány órákor ?

Rátkay László : A Bartha Odön interpellációja a magyar nemzet alkotmányának szuverenitásának és önállóságának megsértéséről szól. Előadja, hogy a miniszterelnök arra azonnal válaszolni fog. Kéri tehát a házat, hogy az interpellációk idejét egy órára tűzze ki.

Széll Kálmán miniszterelnök : Az interpellációra mindenesetre még ma válaszolni fog, de erre elég ha 2 órákor kezdik meg interpellációkat. (Helyeslés.) A ház ekként határozott.

Az ujonejavaslat.

Veress József : Jobban szeretnénk, hogy most a kormány párt ridegen és kérelmetlenül áll elő olyan követelményekkel, amelyek a nemzet érdekei ellen vannak, mert ha így beszélnek a magyarral, akkor a jussát nem hagyja, míg ha elrögtatják, az ingét is leveti. Ez a javaslat valósággal tetemre hívás, itt lesik az ajtón se be, se ki, mindenkinek vallania kell, hogy milyen magatartást tanusít e javaslattal szemben.

A volt nemzeti pártnak is vallania kell, fenntartották-e régi elveiket, vagy

Látom a nagy ünnepet ;
Aldás, mit a jós-szem olvas :
Magyarország nagy, hatalmas
Es elérte, amiért oly rég epedt.

Egy népet lát négy folyója,
Le egész a tengerig :
Egy dalt zeng a völgy, a róna,
Bércék vissza ezt verik :
Egy a zászló, egy az eszme,
Diessugárral átövezve,
Egy az eszmény, egy a cél ;
Nincs gyűlölség, nincsen önkény,
Magyarország drága földjén
Szabad, boldog, dicsőséges nemzet él.

feladták-e azokat és helyesnek, elfogadhatónak tartják-e a jelen javaslatot.

Elhiszi, hogy a volt nemzeti párt semmi egyéni hasznát nem akart, azt kikötni nem akarta, de ha nem kaptak semmit, kérdés nem adtak-e fel mindent ? (Tetszés a szélbalon). Nem adták-e fel politikai elveiket, mert ha ezt tették, az már nem önzetlenség, hanem naiv éheltetlenség. De hatására nézve valóságos nemzeti csapás és pótolhatatlan veszteség. Nem szól a nemzeti párt egykori vezérééről, a kit bevitték a szabadeivipártba, mert a nemzeti párt az ő vezérése nélkül vonult be oda ő bizik abban, hogy miután Apponyi elveit nyíltan meg nem tagadta, a jövőben sem tagadja meg magát és ilyen katonai javaslatok ellen állást fog foglalni és kimondja nézetét azokról.

Felakarják ébreszteni a nemzetet álomosságából.

Fejérváry honv. miniszter : Erősza-koskodnak !

Veress : Ha erősza-koskodnának, akkor a nép régen fellázadt volna már. — Békés, parlamentáris uton akarnak célt érni.

Fejérváry : 20 határozati javaslattal!

Veress : Az mellékes ! A kérdés az, hogy mi van a határozati javaslatokban ! A közös hadsereg gyűlöletes a nemzet előtt, szervezete, gőgje és idegen szelleme miatt. A tisztjei ellenszenvesek, még a legénysége is.

Gabányi : A fejtől büzlik a hal !

Fejérváry : Szép kifejezés !

Veress : őszintén megmondja, hogy fájlalja az idegen szellemet a közöshadseregben.

Fejérváry : Csak legyen igazságos ! (Nagy zaj a szélbalon.)

Felkiáltások : Szóljon az elnök a miniszternek is, ne beszéljen mindig közbe.

Elnök : Mindenkit egyaránt figyelemzet arra, hogy ne zavarják a szónokot ! (folytonos nagy zaj.)

Hentaller : Beszéljen a miniszter, de ne kotyogjon mindig közbe (Zaj.)

Elnök esendet kér, mindenkivel szemben egyenlő mértékkel mér. (Élénk helyeslés.)

Veress József : Ha a nemzetet veszély, háború fenyegetné, akkor megsza-vazná az ujonekat is, a költségeket is.

Fejérváry : Már akkor késő lesz !

Veress : De most nem szavazza meg a javaslatot, mert a nép a terheket már nem bírja el. Ne az udvari bálók éksze-reiről itélik meg a nép anyagi állapota-t, hanem a vidéki takarékpénztárak váltótőreáiról. Egy fölösleges fillér sines katonai célokra. Hogy tényleg nagy a nyomor, azt a feliratokból bizonyítja. Nem fogadja el a javaslatot, hanem határozati javaslatot nyújtott be, a mely szerint a magyar nemzet örömmel üdvözli a nemzetközi béketörekvéseket és a lőfegyverkezés eszméjét és az elnök

A Bãli idényre.

A következõ ujdonságok.

Nagy választékban

érkeztek :

Himzett crepe de chine és mousselin-ruhák,
továbbá gyöngy-és paillette flitter ruhák.
Gaze, crepe de chine, mousselin minden színben és minden árban.

Bãli ujdonságok választására külön osztály egész nap villamosan van kivilágítva.

Mintak vidékre kívánatra készséggel küldetnek.

Szénásy, Hoffmann és Tsa

SELYEMÁRUHÁZA.

Budapest, IV., Bécsi-utca 4. sz.

utján kéri fel az összes államokat hasonló, hogy a lefegyverkezéshez hozzájáruljanak. (Eljenzés a szélbalon.)

Wilcek Frigyes gróf: A nép mai állapota mellett újabb katonai terheket róni rá, nem tartja helyesnek. Ma külföldről bevándoroltak foglalják el mieink hajlékait, szegényülünk és azért nem tartja elfogadhatónak a javaslatot. Nem tartja indokoltnak a mostani ujoncemelést, mert hiszen a jövő évben már ugyanis be kell teljesíteni az általános véderő-javaslatot is. Sürgeti a két éves szolgálati időt. Meg volt lepetve, a mikor a miniszter legalább elvileg hozzájárul a két éves szolgálati időhöz.

Fejérváry: Feltétlen! (Derültség.)

Zboray: Az a baj!

Wilcek gróf: De ő a két éves szolgálati időt úgy érti, hogy a békelétszám kisebb legyen. Híve a 67-es alapnak, de nem tartja azt szoli we tangerenek, sőt fejleszthetőnek tartja a véderő szempontjából is. Azt hiszi, hogy a míg az élelmezési kérdés megoldva nincs, háboru nem lesz. Ismétli, nem fogadja el a javaslatot.

Fejérváry: Hát a határozati javaslat? (Derültség.)

Wilcek: Nem nyujt be határozati javaslatot.

Zboray: Azt elengedi! (Derültség.)

Fejérváry: Nagyon kegyes! (Derültség.)

Wilcek: Csatlakozik Rakovszky két javaslatához. (Helyeslés.)

Szünet után.

Tallián Béla foglalja el az elnöki széket.

Jékey Zsigmond: A világon egy nemzet sines olyan helyzetben, mint a magyar: két hadserege is van és egyik sem az övé. A közös hadsereg osztrák, a honvédséget pedig be akarják olvasztani. A katonai javaslatokat nem fogadja el, hanem csatlakozik a beadott határozati javaslatokhoz.

Marjay Péter támadja a javaslatot, miközben a nyomorult Ausztria kifejezést használja.

Elnök ezért rendreutasítja Marjayt.

A közös államadósságok konvertálása.

Barta Ödön a lapokban ismertetett konverzió ügyében páratlanul példátlan perfidiával vádolja az osztrák kormányt. Kérdi, mit szándékozik kormányunk az osztrák kormány e tendenciózus eljárásával szemben tenni?

Szell Kálmán feleli, hogy a közös államadósságokra vonatkozólag a két kormány közt nézeteltérések voltak. A magyar kormánynak az volt az álláspontja, hogy az osztrák kormánynak nincs joga az egész állandósságot hozzájárulásunk nélkül konvertálni. Az osztrák kormány ennek ellenkezőjét állította. Már most a két kormány megállapodott abban, hogy Ausztriának Magyarország hozzájárulása nélkül csak azt az állagot szabad konvertálnia, mely Ausztriára esik. Az osztrák kormány ilyen értelmű javaslatot nyujtott be a reichsrathhoz. Sajnálja, ugymond, hogy a reichsrath másként határozott. Nem hiszi, hogy az osztrák kormány a reichsrathal összejárzott. (Ellenmondás balról.) De már tegnap

kérdést intézett az osztrák kormányelnökhöz, ki azt felelte, hogy az osztrák kormány magát ahhoz a megállapodáshoz tartja, melyet a magyar kormánnyal megbeszéltek. (Tetszés.) Ha nem így lett volna, akkor a magyar kormány levonta volna a konzekvenciát.

A választ a többség tudomásul vette.

Baromfi és baromfitermék kivitelünk.

(A gazdaközönség figyelmébe.)

Számtalan sorozata a jóindulatu hazafiságra valló cikkeknek látott már napvilágot a sajtóban, a gazdaközönség és baromfi tenyésztők buzdítására. Hogy én is ezeknek a táborába léptek, igyekezővén buzdító szavaimmal és néhány statisztikai adattal, hozzájárulni a mozgalomhoz, ez is a gazdaközönség jóvoltáért s hazánk e nemű kivitelének föllendítéséért történik.

Mivel pedig a debreceni lapok első sorban a helyi érdeket képviselik, amennyiben főképen Hajdu megyében teljesítik a hirszolgálatot, kénytelen vagyok az angol gazdáknak Debrecenben időzése alkalmával tett nyilatkozatait reprodukálni, mely nyilatkozatokat azt hiszem a helyi lapokban annak idején közöltetek, hogy nemcsak Debrecenben hanem mindenütt a hol csak jártak Magyarországon, esenevész és szegényesnek találták baromfi állományunkat, — pedig Magyarország gazdasági állam.

A kik hallották e dolgot nem tudom miképen gondolkoznak. — mit határoztak el magukban a jövőre nézve, de hinni merem hogy ez annyira leszölt baromfi tenyésztésre már csak azért is több gondot fognak fordítani, hogy a jövő találkozáskor bizonyíthassák angol barátainknak, hogy nemcsak az angol szeret tanulni, hanem a magyar is.

Hallottuk az angoloktól az intő nyilatkozatot. Mindenesetre érdekelhet bennünket, — hogy mi okozta az ő érdeklődésüket, baromfi állományunk iránt. Megmondom röviden: a milliókra menő szükségletük és pedig egy baromfi mint baromfitermékek tekintetében.

A mi gazdáink, sajnos soha sem törődtek ez igen szép hasznot hozó kereskedelmi ággal, hanem reá bízták ezt majorosaikra kik ősszel beszámoltak azzal a bizonyos részzel mely a gazdának egységű járuléka, mely a háztartáshoz szükséges. Egyébbel azonban nem gondoltak. Nem gondoltak azon — mint hozna valami hasznot a baromfi és baromfitermék, melyből oly óriási a mindennapi szükséglet.

Mit keres a majoros évi munkája és fáradságaért? Meghozza-e munkájának gyümölcsét?

Tekintve e szerény igényű emberek követelését talán kielégíti őket az elért eredmény, mert nem tudják, hogy tulajdonképen mit is ér az ő termelvényük, tehát a tudatlanság teszi őket elégedetteké.

Pedig ha tudnák mennyi haszontól esnek ő el azáltal, hogy terményeiket az alkuszoknak nem pedig a fogyasztó pi-

acnak szolgáltatják ki. De honnan is tudnák? mikor még maga a gazda sem tudja.

Ha egyebet nem, csak a tojáskivitelünket vesszük föl példának, melynek 1900-ban kiviteli értéke 33,921,685 korona volt, és figyelemmel kísérik azt a hosszú utat míg e gazdától összeszedett tojások a nagy kereskedők kezébe kerülnek.

Először a tyukászok szedik össze, kik oly áron veszik a szegény néptől a tojást, a hogy nekik tetszik, s 2 korona értékű árut eladnak a falusi kereskedőknek 2 kor. 10 fillérért. A kereskedő aztán 10—20 százalék haszonnal egyes vidékek központjába szállítja, honnan vagonszámra megy Bécsbe a tojásnagykereskedőhöz. A nagykereskedő osztályozza a tojásokat minőség szerint s a berlini, vagy a londoni piacokra, természetesen mint osztrák árut szállítja.

Elgondolhatjuk és kiszámíthatjuk mindazon veszteséget, mit a gazda, vagyis a termelő veszít azáltal, hogy nem szállítja közvetlen, ha nem is a berlini vagy a londoni piacra, de legalább is a bécsi export házakhoz.

Az 1900-ik évi baromfi és baromfitermékek kivitele minden állami támogatás nélkül következő volt:

Elő szárnyas	6,814,723 db.
Elő galamb	5,412 "
Lelőtt szárnyas	113,286 m.m.
Tojás	416,217 "
Fosztott toll	1,899 "
Fosztatlan toll	28,906 "
Ludzsír	415 "
Ludmáj	1,999 "

Ezek összes pénzértéke

kített 71,967,967 koronát.

Fenti számadatot ha áttekintjük, láthatjuk a tulajdonképeni értékét ezen kicsinyelt termelési ágaknak, és ha kissé gondolkozunk, de meg tekintetbe vesszük azt, hogy Francia, Oroszország és Dánia mennyivel tulszárnyalnak bennünket évről évre, lehetetlen komolyan nem gondolkozni e tárgy fölött. Ugy az erkölcsi mint az anyagi sikerért sikra szállunk e téren, de önállóan! nem pedig Ausztria közvetítésével, mert eddig ez így volt. Előre magyar!

Thieszen Arthur.

Ágról-ágra.

Alkalmi apróságok.

A tetuani herceg.

Sürgönyt kaptunk, hogy a tetuani herceg meghalt.

Felelős szerkesztőnk, a szögörög: (Toldi Miklós léptekkel kijön szentélyéből, a markomba nyom egy táviratot.) Tessék kérem szépen feldolgozni! (El.)

Én: (borzas munkatársunkhoz, ki a közigazgatási rovatot kezeli) Kedves mester!... (rávaszul) hirtelen nem jut eszembe, ki is az a tetuani herceg?...

A borzas közigazgatás: (határozottan) Nem tom.

Én: Ugy látom ön műveletlen egyén. (Kétségbeesetten gondolkozunk.)

Én: Ez biztosan francia.

A magyar irodalom jelesebb termékeit csekély havi részlet fizetésre

... szállítja és képes ár-
... jegyzékét kívánatra
... ingyen és bérmentve
... küldi meg: a

„KAZINCZY“

könyvkereskedő Részvénytársaság Debreczenben.

H I R E K.

N a p l ó.

Iparmuseum nyitva minden vasárnap és ünnep napon d. e. 9—12-ig.

Febr. 15. A polgári-kör közgyűlése d. u. 3 órakor a kör saját helyiségében.

Febr. 15. Az iparos ifjuság táncmulatsága. Arany, Bika,

Febr. 21. A függetlenségi párt estéje. Arany Bika,

Febr. 22. Ipartestület közgyűlése.

Febr. 22. Evang. filléregylet tea-estéje.

Febr. 22. A Székely asztaltársaság közgyűlése.

Febr. 22. A kölcsönös segélyező egylet közgyűlése d. e. 10 órakor (Városháza nagyterme.)

* **Istentiszteletek.** Ma vasárnap a következők tartanak Istentiszteletet: az ev. ref. templomokban, a nagytemplomban *Harsányi Pál* tanár, a kistemplomban *Szabó Bertalan*, a Kossuth-utcai templomban *Jánosi Zoltán*, az ispotály templomban *Könyves Tóth Kálmán*, a csapó-kerti imaházban *Hajdu Zsigmond* püspöki titkár. — A rom. kath. templomban reggel 6 órakor *Nyári Ignác*, miséznek, 7 órakor pedig *Eberhardt* tanár, 8 órakor szent misét tart *Brósztel Lajos* a főgimnázium részére, utána szent beszédet mond *Pák Emil*, háromnegyed 11-kor misét mond *Molnár K. Rezső*, a Svetitszárda növendékei s az elemi iskolák részére. Délután fél 3-kor keresztény tanítás, 3 órakor litánia s ez után rózsafüzér ájtatosság lesz, 5 órakor pedig a Szent-József társulatának hónapos ájtatosságát tartja *Brósztel Lajos*. — Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor *Máté Károly* s. lelkész tart istentiszteletet.

* **Gyertyaszentelő a görög katolikusoknál.** A gör. kath. egyház ma ünnepli a Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepét, mely alkalmából a helybeli gör. kath. kápolnában az istentiszteletek sorrendje a következő lesz: Reggel 6 órakor nagy istentisztelet, kenyéradással: délelőtt 9 órakor szent mise, utána gyertyaszentelés; délután fél 3 órakor kereszténytanítás; 3 órakor vespere, utána miroválás; 4 órakor szent olvasó.

* **A kamara — uton.** A közgyűlés nehézhöz terhének lezárása után most a kamara emberei a vidéket járják: hogy az érdekeltség külső tényezőivel összekössék a kamara belső munkásságát. *Szavay* kamarai titkár Szolnok és Törökszentmiklós meglátogatása után ma a hazai ipartestületek orsz. központi bizottságának budapesti ülésén vesz részt, *Grünvald* segédtitkár ma és holnap a jászberényi, Kuntszentmártoni és mezőturi szalmafonó iskolát szemléli meg, *Tóth Kálmán* tanácsos pedig a kamara megbízásából Nagybányára utazott, hogy az ott alakuló ipartestületnek hasznos tanácsokkal szolgáljon s munkájába azt bevezesse. A titkár e hét végén Munkácsot látogatja meg.

A borzas közigazgatás: Akkor totu-árának kell kiejteni.

Én: (elmésen) Sógora a polsokáni örgrófnak.

A borzas közigazgatás: (még elmésebben) Akivel bizonyára per-te-tu-áni viszonyban áll.

(Rémes csönd.)

Én: Ugylátszik ön szereti a szójátékokat?

A borzas: Nem!

Ég: Akkor mondok egy párat. Nézze, hány ujj van a kabátjának!

A borzas: ... Kettő!

Én: Három, öreg olló! (mutogatva) Egy ujj, két ujj és hátuja.

A borzas: Jajj! (tüzes végivel veszi be a szivarját.)

Én: (irgalmatlanul) Mit gondol a szerkesztőnek hány kabátja van?

A borzas: eltűnődve) Nem tom!

Én: Több. Van kiskabátja, nagy kabátja és unokabátja.

A borzas: (dühösen) Ezért a vicéért majd becsületbírság elé állítom önt. (Gunyosan)

Hanem mi van a tetuáni herceggel? ... Mi? He? ...

Én: (halálmegvetéssel) Már írom is. (Irok.)

A tetuáni herceg meghalt.

A francia közelet egyik vezető embere Tetuán herceg szívizélethűlésben elhunyt. Hosszabb idő óta betegkedett körömméregben s a baj szívére vette magát. Az elhunyt kebelbarátja volt Dreyfusnak s ezzel erősen kompromittálta magát. Hercegséget első Tetuán Mór gascogni család fő urát, a ki Kopasz Károly eszászár hajfordításával maradandó becsü. hőstettet vitt véghez. Az elhunyt rendkívül eszűndes természetű ember volt. Béke hamvaira! Legyen neki könnyű a szellemes francia föld!

Fényesen feldolgozott sürgönyöm közfel-tűnést kellőleg megjelent.

Harmadnap olvastam egy lexikonban a következőket:

„Tetuán hercege, ezt a címet és méltóságot O'Donnell Lipót kapta 1860-ban a Tetuán vidéken kivívott győzelme fejében. Fia Spanyolország külügyminisztere, ki 1897 május 21-én hírhedt nevet szerzett azzal, hogy a szenátus ülésén Comas szenátort arcát ütötte.”

No! ezt elhaláltam!

—il.

EGYHÁZ és ISKOLA.

Lelkészhallgatás a kistemplomban. A jákóhódosi ev. ref. egyháznál megüresedett a lelkeszi állás. Ez állást esetleg meghívás útján töltik be, egyébként is kíváncsiak *Szabó Bertalan* debreceni püspöki s. lelkeszre, akit szeretnének megnyerni a lelkeszi állásra. E célból ma a jákóhódosi ev. ref. egyház küldöttsége kistemplomban meghallgatja *Szabó Bertalant*.

* **A protestanizmus és a nők.** Csiky Lajos theologiai akadémia tudós tanára ily címen, egy Debrecenben létesítendő protestáns nőegylet célja érdekében érdekes felolvasást tartott a hittan-szaki önképző társulatban. Egy tisztán a vallási érzések ápolására alakítandó református nőegylet szervezésére hívja fel ebben a beszédben Debrecen protestáns hölgyvilágát, a mely egyletet *Veresmári Zsuzsanna*, e város első polgármesterének hitbuzgó felesége nevével óhajtana elnevezni. A felolvasás most megjelent nyomtatásban is. Kapható bármelyik helybeli könyvkereskedőnél vagy a szerzőnél. Ara helyben 20, vidéken 25 fillér.

* **Anyakönyvi hírek.** Az elmúlt héten születtek Debrecenben összesen 39-en, ebből 20 fiu, 19 leány. Meghaltak 37-en, tehát szaporodás alig volt. A tegnapi napon következő haláleseteket jelentették be az anyakönyvi hivatalnál: Szigeti Dániel ev. ref. 16 napos, Nagy Erzsébet ev. ref. 17 éves, özv. Faragó Mihályné ev. ref. 80 éves.

* **Völegények és menyasszonyok.** A farsang vidám jegyében ugyancsak igyekeznek az emberek magukra láncolni az ugynevezett „rózsás“ béklyókat. A múlt héten is feltűnően sok eljegyzést jelentettek be az anyakönyvi hivatalnál. Ime a névsor: Rózsa Bálint kisbirtokos eljegyezte Bonizs Juliánát, Keckés József kisbirtokos Németi Máriát, Schmid János fodrász Laboda Johannát, Zong János máv. vonatkísérő özv. Zabán Endréné Faragó Juliánát, Jóna István kisbirtokos Rác Rózsát, Kalapács Gáspár szabósegéd Horvát Juliánát, Juhász János földműves Tulipán Zsuzsánát, Hatvani István kisbirtokos Vértesi Juliánát, Nemes Ferenc kisbirtokos Balog Erzsébetet, Hanzély Lajos borbély Asztalos Juliánát, Klein Leopold főpincér Weisz Máriát, Kis Gábor sertéskereskedő Kovács Juliánát, Szücs Pál kisbirtokos Ványi Erzsébet, Kovács Sándor kovácssegéd özv. Mezősi Lajosné Kovács Esztert, Varga Imre bolti szolga Pecz Juliánát és Kirván János tiszti legény eljegyezte Körtvélyesi Johannát.

* **A Polgári kör közgyűlése.** Városunk ezen közel 40 év óta fennálló társadalmi köre, ma vasárnap délután 3 órakor tartja évi rendes és tisztújító közgyűlését. Ez alkalommal új tisztikart és választmányt alakít a kör a következő évre. Nevezetes változás csupán az elnöki állásnál lesz, a mennyiben a kör elnöke Komlóssy Arthur lemondott e tisztéről s értekezletet híván egybe, azon utódául a városi főjegyzői székben is utódját Vecsey Imrét ajánlotta, mit az értekezlet — meggyőződve arról, hogy a volt elnök elhatározása megingathatatlán — egyhangulag el is fogadott. Az alelnöki és több tisztviselői állásokra az eddigiek kivétel nélkül jelöltettek.

* **Az orvos gyógyszerész egylet** tegnapi havi ülésén dr. Ujfalussy József kórházi igazgató főorvos tartott előadást a szervi szörbajok fizikális gyógyítómódjairól. A történeti adatok felsorolása után, a régekte kuruzslás hírében állott ezen gyógymód élettani alapját mély tudományjal fejtegette, a megjelent ta-

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

az egyedüli elismert kellemetes ízű természetes hashajtó szer.

gok élénk tetszése mellett tárgyalta a jelenkor ezen egyik legnagyobb vívmányának mondható gyógyítómódokat. E gyógyítást már zsenge gyermekkorban kell kezdeni — ha ugyan a baj akkor már az orvos tudomására jut — csak a legnagyobb erély menti meg a beteget a társadalomnak. A rendkívül tanulságos előadás a jelenleg elismert különböző módszereket és életrendeket öleli fel, mely alkalmas arra, hogy sok téves nézetet eloszlasson. A nagyérdékű előadás folytatása a jövő ülésre halasztatván, az egyet ezután a megüresedett titkári állásokat töltötte be választás útján. Első titkárrá újból dr. K. Szalay Bélát, másodtitkárrá dr. Glück Lajos választották.

* **Az ideai sorozás elhalasztása.** A sorozás tudvalevően rendszerint március elején szokott lenni. Az ideai sorozás is ekkorra van tervbe véve. De a parlamentben most tárgyalás alatt levő katonai javaslatok ugyanis fel akarják emelni az ujoncjutalékokat és pedig már az ideai sorozásra is. A javaslatok ellen azonban az ellenzék obstrukciót folytat s ha ennek következtében a javaslatok március elejére törvényerőre nem emelkednek; akkor a katonai hatóságnak, miután már ez idén a javaslat értelmében akarnának ujoncozni, el kell halasztani a sorozást úgy, a mint a Bánffy-korszakban a lex idejében történt, a mikor tudvalevőleg májusban kezdték meg az ujoncozást. A katonai körök azonban számítanak arra, hogy a javaslatokból mégis törvény lesz márciusra és ennek a reményében minden előkészületet megtesznek a márciusi sorozásra.

* **Csendőrségi hír.** Kertész Jenő csendőrtiszt helyettes Budapestről ideiglenesen a debreceni csendőr-szárnyparancsnoksághoz helyezték át. Kertész Jenő a nagyváradi lovaglasi tanfolyamra vezényelt Varga László csendőrtiszt helyettes ügykörét vette át.

* **A Nyiregyházi Bessenyei-Kör** február 19-ikén este 8 órakor a városi színházban Estét rendez. Műsor: Egy kis vihar, vigjáték egy felvonásban. Irta Dreijfus A. Előadják Hahnel Aranka urhölgy a debreceni színház művésznője és Krémer Jenő a debreceni színház művésze, 2. A fogak. Irta: Temérdek. Előadja Makó Lajos, A A debreceni színház igazgatója. 3. A kolostor kapuja előtt. Daljáték 1 felvonásban Szövegét írta Bjönsorn B. Zenéjét szerzette Crieg E. Előadják, Dr. Poppini Albertné urnő (szoprán), Adamek Gizella urhölgy, a debreceni színház művésznője (alt) és a debreceni színház női énekkarának tagjai. Santroch harmonium kíséretével. 4. A rákok. Irta: J. Le Normand. Előadja: Makó Lajos. 5. Concert-ária. Irta: Mendelssohn B. (Op. 94.) Előadja: dr. Poppini Albertné urnő. A. 3. és 5. szám kíséretét a debreceni katonazenekar szolgáltatja.

* **Gyermekmenhely és dologház Debrecenben.** Vég Gyula rendőrfőkapitány helyettes, a bűnügyi-osztály főnöke egy Debrecen társadalmát igen közelről érdeklő, nagyon üdvös tervet dolgozik most, a mely terv megvalósítása érdekében kifejtett úgyszereteteért és nagy buzgóságaért már is előlegezhetjük a dícséretet. Debrecen közbiztonsági állapo-

taira, nagyon fontos ez a terv: egy Debrecenben létesítendő gyermekmenhely és dologház felállítása. Debrecenben állandóan 40—50 olyan szegény gyerek van, aki csak csavarog, lop, csal s élénken foglalkoztatja a rendőrséget, amely még csak nem is büntetheti őket, tekintettel 14 éven alóli korukra. Ezekből a gyermekektől megszabadítani az utcákat teljes lehetetlen. Cselekedetükért felelősségre vonni senkit sem lehet, mert se apjuk, se anyjuk, csak az emberek jószívűségéből, meg furfangos csalásaikból élnek stb. Munkára, dologra, egy kis vallásos kötelességérzetre csak egy gyermek menhely szoktathatná, a melyet egy dologházzal kapcsolatosan kellene felállítani. Szegényházunk ugyan van, de abban csak elaggott munkaképtelen embereket lehet elhelyezni. Csak hogy Debrecenben egész rakás olyan csavargó ember van, aki képes a munkára, de dolog helyett a pálinkás putikokban dözsöl. Nagyon sok baj van ezekkel az emberekkel is, gyakorta be is zárják őket, de ez mit sem használ. A börtönben még csak megszokja a munkanélküliséget. Ezért kellene a dologház, ahol rászakatná őket, férfiakat, nőket a hatóság egy kis munkára. Nagyon melegen üdvözljük a főkapitányhelyettes urat most, mikor már tervezetének kidolgozása a befejezettséghez közeledik s ajánljuk, majd a tanács asztalára kerülő nagy munkát az illetékes tényezők, nagyon szíves jóindulatu figyelmébe.

* **Vörhenyjárvány egy iskolában.** A Csonka-utcai ev. ref. leányiskolában a vörheny járványszerűleg lépett fel s egy napon egyszerre 10 növendék lett beteg. Dr. Sárváry Gyula t. főorvos erről rögtön jelentést tett Kovács József polgármesternek s az iskolát még a tegnapi napon bezárták s elrendelték annak fertőtlenítését.

* **A Debreceni Székely Társaság** választmánya február 15. ma d. e. 11 órakor a „Jogász és Tisztviselő kör” helyiségében rendes gyűlést tart. Tárgyai az alakuló közgyűlés elé terjesztendő választmányi jelentés és a Székely Bazar rendező bizottságának jelentése. A választmány tagjait ez uton is meghívja az elnökség.

* **A népkönyvhára** érkezett adományok kimutatása: Timár ifjuság 20 korona, Iparos-kör mulatsága 10 korona. Osv. Szabó Sándorné 6 korona. Kiss István 3 korona. Debrecen 1903, febr. 13. Szücs Kálmán. négyeleti pévztáros.

* **Az iparos ifjuság** önképző egyletének a ma vasárnap este tartandó táncestélyére meglepetésül remek táncrendek készültek. A táncrend tisztán helyi gyártmány: az iparos ifjuság itt is megmutatja hogy szép és izléses dologért nem kell külföldre menni.

* **A tanonc „urak.”** Ezt az idézőjel közé tett „urak”-at tessék jelen esetben a legerősebb sarkarmusnak tekinteni. Az iparostanoncok esti előadása után olyan látni és hallani valókat nyújt a „művelt”-nek készülő iparostanulók szétosztó csoportja, amelyek undorral és utálattal töltik el az erősebb idegzetű embert is. Az állatias minősíthetlen ká-

romkodás, szeméremértő tréfák, védetlen urinók sértegetése, otromba elméncségek, kisebb-nagyobb mérvű verekedések adják meg ebben az időtájjban a Csapó-utca jellegét. Nemesak kérjük, de el is várjuk a főkapitánytól, hogy ebben az ügyben sürgősen intézkedjék s a rendőri létszám ezidőre szaporításával szigorú utasítást kapcsoljon arra nézve, hogy a minősíthetlen viselkedésű iparostanoncok a legszigorubb felügyeletben és fenytetésben részesüljenek.

* **Nemes jótékonyág.** Steier Etelka kisasszony követésre méltó jószívűséggel segített egy szegény özvegy asszony családján. Az özvegy asszony szegénysége miatt nem tudta leánya esküvőjét megtartani, mit Steier Etelka kisasszony jószívű gyűjtésével lehetővé tett. Az adakozók névsorát következőkben közöljük: Weisz Ignác, Dr. Gutfreund Sámuel, Fohn Józsefné, Brunn Berta, Markovics Rózsa, Steier Janka, Steier Etelka, Steier Miklóská, Weisz Feri, Dr. Hirsfeld Dezső, Fülöp Vilmaeska, Szendrő Sándor, Beck Ignác, Stark Adolf, Fein Olga, Krausz Bernátné, Mandel Zsigmondné, Bernfeld Sámuel Kaneborné, Ecksteinné, Klein Miskáné, Fischbein Margit, Turai Frigyesné, Rosenbergné, Bányász Mariska Rózsa Ignác, Goldstein Jolánka, Goldstein Samuné, Darvas Miksa, Dr. Deák Sándor, Kovács Lajos és még több névtelen.

* **Ha a törvény parancsolja.** Az anyakönyvi hivatal állandóan zsufolva van várakozókkal. A protokollumok vezetője ismeri már őket jól képes leolvasni az arcokról, mit jelentenek be. Lényegesen más az arc kifejezés akkor, ha fia van és más, ha leánya.

Szegény leányok, nem elég keserűség éri őket az életben! Már világrajövetelük is bánatot okoz. Különösen, ha nem adták át udvariasan az elsőbbségi helyet a fiúnak.

Ezuttal azonban egy pár öreg eseléd járul az anyakönyvvezető elé.

— Elszerettük egymást, mondja férfias, büszke örömmel az ember.

Csavarint is egyet nyomatékképpen a bajuzán. Az asszony szemérmesen süti le a szemét, neki ilyenkor nem illik beszélni. — Később a rubrikákat tölti ki.

— Hány éves?
— Hatvannyole.
— Hát maga néni?
— Hetven leszek.
— Milyen a vallása?
— Református mondja a férfi.
— Katholikus, — folytatja az asszony.

— Milyen vallásban nevelik majd a házasságkötésből származó gyermekét?

Az öreg arca elborul, bánatos mosoly jelenik meg rajta.

— Instálom, elmúlt már a mi tavaszunk, nem lesz itt ugye gyerek. Nem is azért esküszünk meg, csak hogy ne járjon gazdátlanul az ember, meg aztán legyen aki meletet főz rá.

Az anyakönyvvezető átlátja maga is ennek az igazát, kénytelen mégis a holt betűkhöz ragaszkodni.

— Lelkem a törvény parancsolja az egyezkedést, mert más hiten vannak.

Az öreg még mindig ingatja a fejét, csöndesen, lemondóan.

— Nem lesz nekünk gyerekünk — minek az egyezkedés?

Az asszony pedig — zavartan ugyan még mindig, — mindazáltal bájo-

san, az őszi napsugár kacérkodó, bágyadt fényével — odahúzódik közelébe a vőlegényéhez.

— Ugyan, egyezkedjünk már, ha a törvény parancsolja!

* **Verekedő magyarok.** Tóth László és Burai István Fancsika erdei lakosok összeszólalkoztak. Szóbeli verekezés lett, minek folyamán a kemény öklü Burai nagy megkopogtatta Tóth László koponyáját, hogy az orvosi látélet szerint alapos okot nyújtott a bűnvádi eljárás megindítására. Fel is jelentették a verekedő magyart a kir. járásbírósnak.

* **Értekezlet a cipésszakosztályában.** Az ipartestület cipész-szakosztályának elnöke, Weidner Gusztáv és Tóth Kálmán ipartestületi jegyző ma reggel Budapestre utaztak, hogy a budapesti központi szakosztály vezetőivel részletesen megtárgyalják a Debrecenben rendezendő V. országos cipésszakosztály és szakkiállítás előkészítését.

* **Leforrázott asszonyok.** Kálmánci Sándorné nagy major tanyai lakos szép tisztára kimeszelte a konyháját. Került-fordult egyet az udvaron amikor visszavért a konyhába, nagy felháborodással látta, hogy valaki csunya bosszúból össze-mázolta a tiszta konyhát. Rögtön a vele egy házban lakó Nagy Bálintnéra és Nagy Zsuzsánára gyanakodott s ebbeli gyanújának asszonymódra, rögtön hangosan is kifejezést adott. — A két meggyanusított asszony nagy haraggal rontott elő s megtámadták Kálmánci Sándornét, ki a támadásra lekapott egy fazék forró vizet a tüzhelyről s rázudította Nagyékra. A két asszony ugy összegegett, hogy hónapokig fogják nyomni az ágyat. Arcukról, mellükről és karjukról teljesen lehámlott az összegegett bőr. A hirtelen baragu Kálmáncinét feljelentették súlyos testi sértés miatt a debreceni kir. ügyészségnek.

* **A kilencedik betörő.** Még a múlt hónapban történt, hogy Szőke Aron debreceni lakost kirabolta egy cigánykaraván. A tettesek közül nyoleat hamarosan kézrekerítették a esendőőrök, de a kilencedik, Lakatos Károly eltűnt mint a benzín. Talán sohasem került volna esendőőrökre, ha a szíve haza nem hozza. Alig hogy bekukkantott téglavetői kis lakásába, Hódossy Antal esendőőrörsvezető elesipte a szökésben levő cigányt. Atadták a kir. ügyészségnek s most ő is osztozni fog 8 társának nem éppen irigylendő sorsában.

* **Talált gyermekholttest.** Megemlítettük lapunk tegnapi számában, hogy a dohánygyár telepén egy kifejeletlen gyermekholttestet találtak. A borzalmas leletet beszállították a közkörházba. Szóts esendőőrbiztos a tegnapi nap folyamán ki nyomozta a könnyelmű anyát Hajdu Flóra dohánygyári munkásnő személyében, kit feljelentettek a debreceni kir. ügyészséghez a bűnvádi eljárás megindítása végett.

* **Talált pénztárca.** Tegnapelőtt a Bika szálló előtt egy pénztárca, pénzzel találtak. Tulajdonosa igazolás mellett átveheti Harmathy r. biztostól.

* **A Debreceni kölcsönsegélyző egyesület.** (Kossuth utca) új tagokat február hó végéig vesz föl késelelemi díj számítása nélkül.

* **A korona takarékos és hitelszövetkezet.** 1903-ik évi január hó 1-én megnyitotta a 3-ik évtársulatát. Ezen újévtársulatra a beiratkozások a szövetkezet Piac-u. 6. szám alatti helyiségében teljeshetők. Minden törzsbetét után heten-

ként 1 korona fizetendő. Az intézet előnyei: törzsbetétei 6 százalékot jövedelmeznek, kötelező heti betétekkel előmozdítja a takarékoságot, továbbá minden törzsbetét után 200-200 korona kölcsön kapható. Miután a szövetkezet a kölcsönnek külön visszafizetését nem kívánja hanem az a heti betétekkel törlesztődik, így a szövetkezet kölcsönei a könnyű visszafizetési módozat által különösen előnyösek kereskedőknek, iparosoknak, mezőgazdáknak és hivatalnoknak egyaránt. A kölcsönök kezesség mellett betáblázásra és biztosítékul elfogadható értékekre adhatók.

A két év társulatra beiratkozott 1529 tag heti 4948 korona befizetéssel. A befizetett tőke 463721 korona. A belépés ez idő szerint még mulasztási illeték nélkül történhet.

* **A „Polgári takarékos és segélyszövetkezet”.** (Piac utca 83. sz. a.), mely ez idén is 6% osztalékot ad tagjainak, — ez uton értesíti a t. közönséget, hogy a most alakult VII. évtársulatra tagok még mindig mulasztási illeték nélkül léphetnek be. Kölcsönöket af. VII. évtársulatra is folyósít.

* **A csusz és köszvényes betegek a háziszerek sok fajtáját alkalmazzák anélkül, hogy orvos tanácsához folyamodnának.** Köztudomásu, hogy a Zoltán-féle csusz és köszvény elleni kenőcsben oly kipróbált szert ismernek orvosok és betegek, melytől még azok kik 15-20 év óta szenvednek s fürdőket és különféle fluidokat eredménytelenül használtak, néhányszori bedörzsölés után meggyógyultak. Ezt bizonyítja számtalan köszönő levél és azon hiteles orvosi nyilatkozatok, melyek a fővárosi, vidéki és külföldi kórházakban folytatott kísérletekről és azok eredményeiről állítottak ki Zoltán Béla budapesti gyógyszerész részére, kinél e szerűvegenként 2 koronáért kapható.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Katonai felülvizsgálat.** E hónap 17-én a főispán távollétében Rásó Gyula kir. tanácsos, alispán elnöklété alatt katonai felülvizsgálat lesz a Pavillon lak-tanyában, melyre a katonai ügyosztály két embert jelentett be. E hó 20-án pedig a jelentkezésekhez képest katonai utóállítás lesz a Korona szálloda nagy termében Szabó Kálmán elnöklété alatt.

× **Felekezeti elemi iskolák rendezése.** A felekezeti elemi iskolák rendezése tárgyában tartandó tárgyalásokra az egyes egyházak már bejelentették kiküldöttjeiket Kovács József polgármesterhez. A róm. kath. egyház küldöttjei lesznek a bizottságban Wolafka Nándor püspök, Váczy János, Unger Gusztáv és Mihailovits Jenő; az ág. ev. egyház pedig a következőkkel képviselteti magát a tárgyalásokon: Ifju Boezkó Sámuel, Tamássy Béla, Materny Lajos, Bárdos Géza és Füleky Pál. — Az ev. ref. egyház küldöttjei tegnap tartották első tanácskozásukat. A tanácskozáson a város részéről jelen voltak Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző, Oláh Károly tanácsos és Vargha Károly tb. tanácsos, az egyház részéről pedig ott voltak Simonffy Imre, Kiss Albert, Kaposztás Imre, Tóth Kálmán, Balogh Fe-

renc, Márton Imre, Sz. Szabó József és Jeney Miklós. A tárgyalások zárt ülésben folynak le.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Febr. 15. vasárnap: délután *Egy görbe nap*, bohózat, este: *Felhő Klári*, népszínmű.

Febr. 16. Hétfőn: *Denise* színmű. A.

Febr. 17. Kedden: Molière halálának évfordulóján *Kénytelen házasság*, vigjáték és *R. Réthy Laura* vendégfelléptével *Parasztbecsület*, dalmű B.

Febr. 18. Szerdán: *R. Réthy Laura* vendégfelléptével *A denevér* daljáték. C.

Febr. 19. Csütörtökön: *Monna Vanna* színmű. A.

Febr. 20. Pénteken: *Cifra nyomorúság* színmű. B.

Febr. 21. Szombaton: *Képzelt beteg* vigjáték. C.

Febr. 22. Vasárnap: délután *Bánk bán* szomorújáték, este *Nőemancipáció*, énekes bohózat.

— **(Réthy Laura újabb vendég szereplése.)** *R. Réthy Laura* asszony ezen a héten kétszer ismét vendége lesz a debreceni színháznak. A művésznő kedden (17-én) és szerdán (18-án) lép föl. Kedden a *Parasztbecsület* című remek dalműben *Santuzza* szerepét énekl; szerdán pedig *A denevér*-ben, Strauss páratlanul szép, dallamos zenéjű daljátékában *Rosalindát*. A vendégművésznő a *Denevér* második felvonásában betétül magyar népdalokat fog énekelni.

— **(Fényes műsor.)** A színház e heti műsora kiválóan fényes, változatos és értékes: Dumas, Molière, Mascagni, Strauss, Malterlinck, Csiky Gergely, Katona és Szigeti József művei kerülnek színre. Tehát a világirodalom remekírója Molière mellett a legnagyobb magyar színműíró Katona, továbbá a külföld híres alkotásai mellett két kitűnő magyar író munkája. Ez az összeállítás legkényesebb műgényeket is kielégítheti.

— **(Molière halála napján.)** A színház kegyeletesen megemlékezik Molière halálának évfordulójáról, mely 17-én, kedden lesz. Nagyon jól teszi. Egyrészt Molière örökbecsű alkotásait a debreceni művelt közönség nagyon szereti s mindig szívesen élvezi. Másrészt meg Makó társulatának vigjátéki személyzete ebben az évadban legnagyobb sikereit molierei darabokkal aratta. A dicső Poquelin mester halála évfordulóján, kedden a *Kénytelen házasság* került színre Sganavelle mulatságos felsülésén bizonyára nagy közönség fog kedden este nevetni.

— **(Makó Lajos Nyiregyházán.)** Makó Lajos színházgató e hónap 20-án a nyiregyházi Bessenyei-Kör estéjén fog szerepelni két kiváló tagjával, *Hahnel* Arankával és *Krémer* Jenővel együtt. *Hahnel* és *Krémer* eljatszák az *Egy kis vihar* című vigjátékot, Makó pedig magánjeleneteket ad elő. Atmegy velük *Adamek* Irma és a nő énekkar is, valamint a katonazenekar.

TAVIRATOK.

Erzsébet királyi hercegnő meghalt.

Bécs, febr. 14. (Saját tudósítónk távirata.) Erzsébet királyi hercegnő ma reggel meghalt.

Bécs, febr. 14. (Saját tudósítónk távirata.) Erzsébet királyi hercegnő, aki február 9-én Frigyes királyi kerec palotájában jobboldali tüdőgyulladásban megbetegedett, az utolsó pillanatig megtartotta teljes eszméletét és tegnap még felvette a haldoklók szentségét. Ágya körül voltak Frigyes, Károly István, Jenő kir. hercegek és Mária Terézia kir. hercegnő. Mária Terézia bajor hercegnőt, aki ma reggel érkezett Münchenből, a nyugati pályaudvaron fivérei értesítették anyjuk elhunytáról. A spanyol anyakirályné ma este érkezett Bécsbe. A halál hírére a királynak is megtáviratozták Budapestre. A király megszakítja budapesti tartózkodását és Bécsbe jön, hogy a temetésre nézve intézkedjék.

Bécs, febr. 14. (Saját tudósítónk távirata.) Krisztina spanyol anyakirályné leányával Mária Terézia infánsnővel ma este Párisból a temetésre ideérkezett.

Budapest, febr. 14. (Saját tudósítónk távirata.) A király hétfőn (16-ikán) Erzsébet kir. hercegnő halála miatt nem ad kihallgatást.

Elfogott szélhámós.

Bécs, febr. 14. (Saját tudósítónk távirata.) Ma itt letartóztatták azt a szélhámóst, aki minap dr. István Vilmos szombathelyi megyés püspöktől hatezer koronát kicsalt. A neve Strasshoff Ignác volt úgynök, aki Szombathelyen Vértessy miniszteri tanácsosnak adta ki magát, így mutatkozott be a püspöknél s ezen a réven csalta ki a hatezer koronát. Ez a Strasshoff, aki Budapest területéről örökre ki van tiltva, most kihallgatásakor bevallotta a csalást.

Véres kardpárbaj.

Miskolc, febr. 14. (Saját tudósítónk távirata.) Grünfeld Gedeon itteni nagykereskedő ma reggel súlyos feltételekkel kardpárbajt vívott Koos Somával. A párbajban Koos felső karján sebesült meg.

Gabona tözsde.

Budapest, febr. 14. (Saját tudósítónk távirata.) Buzakinálat mérsékelt, vételkedv gyenge. — Nyugodt irányzat mellett 12,000 méter-mázsa került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Idő szép.

Buza áprilisra	7.51—52.
Rozs áprilisra	7.58—59.
Zab áprilisra	6.60—61.
Tengeri májusra	6.08—09.
Repece augusztusra	11.70—80.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Ügyvéd jelölt lehet-e védő.** Egy legutóbbi esküdtszéki tárgyaláson, mely halálos ítélettel végződött, — ügyvéd-jelölt volt a védő. E miatt most a Kuria elnöke e hónap 20-ára teljes ülést hívott egybe, a melyen megfogják vitatni azt a kérdést, vajjon alaki semmisségi ok fenforog-e, ha a főtárgyalást a kirendelt védő jelenléte nélkül, azonban az ez által helyettesül megbízott ügyvéd vagy ügyvédjelölt jelenlétében tartották meg oly esetben, melyben a védelem kötelező?

BUDAPESTI TUDÓSÍTÁS.

A tisztviselők fizetésrendezése. Lapunk más helyén olvasható, hogy tegnap Lukács László pénzügyminiszter letette a Ház asztalára a sokat hányt-vetett tisztviselői fizetésrendezésről szóló javaslatot. A részletekre vonatkozóan tudomásunk szerint az előléptetési időt a X. és XI. rangfokozat között három, a IX. VIII-ig négy, a többi rangfokozatban a nyolcadiktól fölfelé öt esztendőben állapítja meg a törvény. A rangfokozatok és fizetési osztályok beosztása az 1893. IV. törvényekben megállapított elvek alapján történt.

Új iparvállalat. Strecsnon (Trencsén-megye) a Vag folyó vizének felhasználásával mintegy 3 millió korona befektetéssel nagy iparvállalat van alakulóban, a mely Trencsén-, Turóc-, Liptó- és Arvamegyét villamos világítással és ipari üzemek céljaira villamos erővel fogja ellátni. A vállalat megbízottai már érkezésbe léptek az említett megyék érdekességével és más illetékes körökkel.

Kivándorolt pánszláv pap. Dr. Dianiska Sándor éveken át több helyen káplánkodott, de tulzó tót lévén, plébániát nem tudott kapni. Mint a brezobányai plébánia adminisztrátora megtiltotta egy nemzeti ünnepen a himnus éneklését a templomban, a miért azután a kaszinóból is kizárták, plébániaválasztáskor pedig megbuktatták. Ezután egy igen kis helyre került adminisztrátornak, a mi annyira elkésztette, hogy elköltözött Amerikába.

A turóci kivándorlás. Turóc Szent-Mártonból nemcsak egyes személyek, hanem egész családok vándorolnak ki legközelebb Amerikába, különösen olyanok, a kiknek rokonaik vagy ismerőseik vannak odaát. Ez a kivándorlási láz évről-évre fokozódik.

Doktorálás az egyetemen. A királyi kegy alatt való doktor avatás — sub auspiciis requis, — hétfőn, e hó 16-ikán délelőtt 11 órakor lesz a fővárosi egyetemen. — A felavatáson a királyt Zsilinszky Mihály államtitkár fogja képviselni. Ez alkalommal Székely Aladár, Székely Ferenc koronaügyész fia és Tomcsányi László Tomcsányi Móric nyugalmazott királyi táblai tanácselnök fia fog részesülni ebben a ritka, szép kitüntetésben.

Regénycsarnok.

ROBINSON BABELBEN.

Irta: Erdélyi Gyula.

(Folytatás.)

— Köszönöm, nagyon köszönöm. Higyje el, a keserves tíz év alatt senkinek sem panaszkodtam. Képzheti, hogy hányszoros az a fájdalom, melynek részt vevője, vigasztalója nincsen. A báróné ideges érzékeny asszony, a kit meghat minden, akár tárggyal, állattal vagy emberrel történik. Fél attól, ha valami fájdalmas esetet tud meg. Titkolni szoktak előtte, én sem panaszkodtam előtte, de más előtt sem, csak magamnak és csak éjjel, mert nappalom a báróné volt. Meg kellett volna örülnöm, ha annyira igénybe nem veszi időmet. Ugyanazon a lélekállapoton mentem át mint ő, és csak úgy Robinsonoskodtam Babelben. A magány sokszor a legelőnkebb társaság.

A báróné és Malvin Sellővel beszélgettek. Sellőné nyugodtabb lett, hogy férjét nem látta a nyulánk vén leánygyal társalogni. Kercsey nyomon követte Malvint, a ki néha önkénytelen sokat mondással pillantott vissza rá . . . Alig vettük észre, hogy bálterembe vagyunk, annyira érdekelt a mi kis csoportunk. Magunknak éltünk egészen. Történt-e valami, nem törődünk vele, pedig hány élet vigjáték, vagy szomorujátékát szabta ki ez az éj.

Sellőné tovább beszélt:

— A legnagyobb szenvedély, csak boldogtalanságot szül öszhang nélkül. Ez az öszhang elveszett. Össze van kuszálva. Finita la komédia.

— Hátha nem. . . — Felkelt és a bárónéhoz sietett.

Sellő az étterembe ment. Imre barátom felkeresett engemet. Egész este nem beszélünk.

— No, kérdem én mit fedeztél fel. Ugy-e bonyolódik a nyakkendő története.

— Ugy látszik az kifelé és az enyire befelé . . .

— Hogy? hogy?

— Megzavarta a fejemet ez a kis leány.

Okos kedves teremtés. Átérzi sorsát. Olyan hévvel kért, hogy békítsem ki anyját atyjával, Miért haragszanak egymásra, hiszen a mama is jó apa is jó.

— Szegény gyermek.

— Valóban szegény, mert nehéz volna kedves óhaját teljesíteni. a perirat engesztelhetetlen gyűlöletet látott az esetben pedig ez engesztelhetetlen dac. Mi huzzuk-halasztottuk, még avégleges elválasztás ma sem történt meg, mi rossz ügyvédek de jó emberek voltunk.

Szünóra következett. A véletlen úgy rendezte, hogy Malvin odavonta a mi asztalunkhoz anyját. Az események varázsának nem tudott ellentállni és leült. Középen Malvin, jobbról anyja, balról balról atyja . . . Mellette Kercsey, lejjebb én.

Mind a két engesztelhetetlenül gyűlölködő műveltebb volt, minthogy nagyon is élére állították volna a helyzetet. Az a csicsergő gyermek, az a ő élénk kedélyével, bohóságaival egyensúlyozta a ferde állapotot.

Olyan cigány volt, a ki sokat játszott valaha Sellőnek. Őda sompolygott harmadmagával és elkezdte játszani az ő nótáját: „Ha tudtad hogy nem szeretted.”

Sellőyné hevesen legyezte magát, arcát egészen elrejtette legyezőjével. Sellőy földre nézett. Minket megrázott a nóta. Csak Malvin nem vesztette el a hidegvérét és ártatlan gyermekséggel szólt:

— Ni ni, az apa nótaja.

A cigány észrevette a hatást, még több őrzéssel húzta. Némán hallgatunk. Malvin megfogta Sellőy kezét és az anyjába tette:

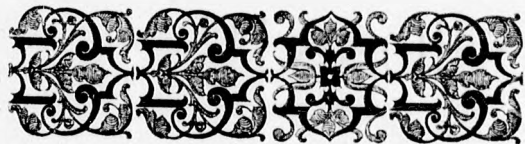
— Ugyan ne haragudjatok, szólt és oda ült közzénk.

(Vége következik.)

MULATSÁG.

Vasuti altisztek mulatsága. Kitünően sikerült mulatságot rendeztek tegnap a debreceni m. á. v. altiszti kör tagjai a vasuti pályaház éttermében. Az estélyen szép számú közönség volt jelen s ott láttuk előkelőségeink közül Kovács József polgármestert, Vecsey Imre főjegyzőt, Tolnay Kornél vasuti üzletvezetőt, Boczán Elemér állomásfőnököt, Pogány Armin vasuti főmérnököt. A tánchoz a zenét Kiss Béla zenekara szolgáltatta s a mellett a fiatalság fesztelen jó kedvvel a késő éjféltutáni órákig mulatott. Az első négyest 90 pár táncolta.

A posta és táviró altisztek mulatsága. A debreceni posta és táviró altisztek és szolgálói kitünően sikerült táncmulatsága tegnap folyt le a Korona szálloda dísztermében. Az estélyen Popovics István posta és táviró felügyelő vezetése mellett megjelent a posta és táviró hivatalok tisztikara is. A mulatság iránti nagy érdeklődést bizonyítja, hogy az első négyest 120 pár táncolta.

VÁROSI SZINHAZ

Ma vasárnap, február 15-én, két előadás bérletszünetben:

Délután 3 órakor, félhelyárral:

Egy görbe nap.

Énekes bohózat 3 felvonásban.

Este hét és fél órakor bérletszünetben:

Felhő Klári.

Eredeti népszínmű 3 felvonásban.

Holnap hétfőn, febr. 16-án (A) bérletben

Denise.

Színmű.

A

Kisbirtokosok Országos földhitelintézete ez évi rendes közgyűlését

f. é. március hó 8-ik napján d. e. 10 órakor tartja meg Budapesten az intézet saját házában (V. Géza-u. 2 sz.)

Napirend:

1. Az évi üzleteredményről való igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentés tárgyalása.
2. A zárszámadások felülvizsgálása és az évi mérleg megállapítása.
3. A tisztajövedelemről való rendelkezés.
4. Alapszabály módosítás.
5. Az üresedésben levő alelnöki állás és a kilépés folytán megüresedett igazgatósági tagsági helyek betöltése.
6. A felügyelő bizottság tagjainak megválasztása s díjazásainak megállapítása.
7. Esetleges indítványok.

Az alapszabályok 27 § a szerint az intézeti adósok is tagjai lévén az intézetnek, magukat a közgyűlésen az alapszabályok 28 § a értelmében törvényhatóságokként tartott gyűlésükön választott meghatalmazottjaik által képviseltethetik s záloglevél kölesőneik együttes összegeik minden 500.000 koronája után egy-egy képviselőt választhatnak, azonban kizárólag csak az intézeti alapító tagok köréből.

Felhívotnak ennél fogva a Hajdu megye területén lakó intézeti adósok, hogy a mennyiben magukat a fentjelzett napon tartandó rendes közgyűlésen képviseltetni ohajtják, az általuk összesen felvett 836.600 koronája után egy-egy képviselőt megválasztása czéljából 1903 évi február hó 21-én délután 3 órakor Hajdúvármegye székházának közgyűlési termében tartandó választó gyűlésen megjelenni s részveti jogosultságuk igazolására fizetési könyvüket magukkal hozni sziveskedjenek.

Kisbirtokosok Országos földhitelintézetének igazgatósága.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Meghívó.

A Korona Takarékosok és Hitelszövetkezet II. évi Rendes Közgyűlését

1903. évi február hó 15-én d. e. 10 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében (Piacz-u. 8. sz.) tartja meg, melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Igazgatósági jelentés a múlt üzletév eredményéről.
2. Az 1902. évi mérleg és zárszámadások előterjesztése.
3. A felügyelő bizottság jelentése és ennek alapján a felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére.
4. A felügyelő-bizottság díjazásának megállapítása.
5. A kilépő Aczél Géza, Dr. Bakonyi Samu, Dr. Fejér Ferencz, Hauer Bertalan és Keiner Adolf igazgatósági tagok helyének betöltése.

Jegyzet: Az évi mérleg és zárszámadások kinyomata a közgyűlés előtt 8 nappal a szövetkezet helyiségében — minden szövetkezeti tag által, — a hivatalos órákban átvehető.

Rövidít az alapszabályokból: 27. §. A közgyűlésen a szövetkezet minden tagja az első öt törzsbetét után 1—1, minden további 5 törzsbetét után 3 szavazattal bír, de saját törzsbetétei után 10 szavazattal többet senki sem gyakorolhat. Távollevők csak meghatalmazott szövetkezeti tag, nem teljes koruak és gondnokság alatt állók és jogi személyek pedig törvényes képviselőjük, illetve gondnekek által gyakorolhatják e jogot, de csak úgy, ha ezek is szövetkezeti tagok.

Egy szövetkezeti tag sem bírhat azonban saját jogán és megbízás útján husznál több szavazattal.

Szavazati, valamint eszelekvő és szenvedő választási jogukat csak azon tagok gyakorolhatják, kik 3 nappal a közgyűlés előtt szavazati lapjukat a szövetkezet helyiségében átveszik és a közgyűlésen személyazonosságukat igazolják.

A közgyűlés helyén, vagy idejében igazolványok, vagy igazolvány nélkül szavazó lapok nem adotnak ki.

A kilépött igazgatósági tagok újból megválaszthatók.

Legkedveltebb, legtökéletesebb arcztisztító és szépitő szerek:

Arakia

KREIGNER-féle

-CRÉME 2 kor.
-PUDER 1
-SZAPPAN 1

Főraktár:
KORONA GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, CALVIN-TÉR.
Törvényesen védve.

ELSŐ MAGYAR
Gazdasági GÉPGYÁR
részvényársulat
Budapest, VI. vározi-ut 19.

2500 gőzcsapó-
készlet és
különb. kisebb g. gép készletben.

Kalamberekre és
KÖRÖN SZAKOSZTÁLY.
Első osztályú árjegyzék ingyen és
bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Hátrangsorú kénes hővízi gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel,
legmodernebb iszapfürdőkkel,
pompás ásványvíz-uszodákkal,
kő- és ládfürdőkkel.
200 kényelmes lakosztállyal.
Prospektus kívánatra ingyen
és bérmentve.

KATZER
szücszmester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.

Szűcsmesterei az egész
Országban utatörősek és
elsősorúak.

GUMMI
és
HALHÓLYAG
tucataja 2, 4, 6, 8, 10 kor. és
feljebb, a világ legjobbjai, titok-
tartás mellett, utánvételi, vagy
a pénz előzetes beküldése után

Küldi e csakma
legelső rangú
csizma:
BEIF J.
specialista, Bécs,
Broudschlagg 3.
Árjegyzék
ingyen

Modern
BUTOR.
Óriási választék
hála-, ebéd-, arafa- és
uri-szoba-butorkészítés.
Olcsóbb mint máshol

NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV. Kecskeméti-utca 6. sz. I.

ZIMMER
bármely országból és
szakmából, ajánlatok meg-
küldése és ill. összekötések le-
tesítése céljából (postai úton)

ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimiprodájában
Budapest, V., Váci-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

OSAN
A torok, tüdő,
száj és fogak
legjobb védője az

Felülműve az odlig ismert összes fogszerket
OSAN-száj-és-tüdő- és 68 kr., OSAN-torok- és 44 kr.

Cseray-féle kölest a legjobb és legkedveltebb
szépitő-szer
1 üvege 1 frt. Ebből
balszomszappan 30 kr.

Fritsch Ferd.-féle Napraforgó-szappan a 50 és 25 kr.

A legjobb és legmegszépségszerű
hajfestő-szer színtiszta,
barna és fekete. Ára frt 2.50

Prospektust ingyen és bérmentve küld:
Cseray J. Antal, Bécs, XVIII. Carl Ludwigstr. 6.
Külföldre London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb.
Raktárakban, Gyógyszertárakban, Hátszertárakban stb.

ROSER
TANINTÉZET
Budapest, VI., Aradi-utca 10.
ALAPÍTOTT 1853.

Nyitvaos polgári iskola 10-14 éves
ifjak részére. — Felsőbb kereskedelmi
iskola 14-18 éves ifjak részére. —
Nemzeti internátus bennlakó növendékek
részére. Dísznyitványai államéreménye-
sek és az egyéves önkéntességre jog-
utának. — Rövidebb felvilágosítást
ingyen ad

Röser János, igazgató

INTERNATIONAL
SZÖRVESZTŐ
néhányzori használat után az arcra és
körül a szőr eltávolítja. Egy üvege 6 kr.

Főraktár: Dr Kovács Erő Gyógyszertár
Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelenet „Tollat-fűkék” ingyen

SANTALIGIER
Füsti csabereinek orvosilag ajánlott szer. Ára 3 korona.
HÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

ROZSATEJ
Frisch Ferd.-féle Napraforgó-szappan a 50 és 25 kr.

ROSER
Röser János, igazgató

NEW-YORK
KÁVÉHÁZBAN
(Erzsébet-körút 9-11. szám)
találkozunk.

Használjon Kerpel-féle
KÉZFINOMÍTÓ
szert, mely minden kezét
3 nap alatt simit, fehérit, szépit.
Egy üvege 90 fillér. Postán 4 üveget
bérmentve küld

KERPEL Gyógyszertár
Budapest, V., Lipót-körút 28.

A KISBIRTOKOSOK
ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-
level-kölcsönöket, melyek után

teljes közszponzfizetéssel:	2 1/2-3% tovonásnál:
10 évre a tőke évi 5.70%-a	50 évre a tőke évi 5.20%-a
15 " " " " 6.50%-a	34 " " " " 6 " " " "
20 " " " " 8 " " " "	25 " " " " 7 " " " "
30 " " " " 9.80%-a	15 " " " " 9.40%-a

fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt.
Bővebb felvilágosítást
az intézet díjmentesen ad.

LEOPOLD GYULA
Száll. értekekben hirdessen
hirdetést mondja által
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54

LE DÉLICE
LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÖVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Egy cs. és kir. egyéves huszár ön-
kéntes részére a csász. és kir. lo-
vassági laktanya közelében március
hó 10-15 től kezdve egy nagy
szobából vagy két kis szobából
álló tisztességes butorzattal ellátott
lehetőleg kiszolgálattal és külön be-
járattal bíró száraz és világos hóna-
pos lakás kerestetik. Ajánlatok a
havibér megjelölésével e lapkiadó
hivatalába kéretnek.

Egyenruházati-intézet
„A magyar testörhöz.”
PETRUS KÁROLY
polgári és katonai szabó
BÉCS
XV., Hütteldorferstrasse 183.
a cs. és kir. lovassági, gyalogos és tüzér laktanyak-
kal szemben.

Egyenruhák cs. és kir. katonaság,
állami tisztviselők,
Veterán-egyletek,
sport, vadász és kerékpár kosztümök,
liberiák, stb.

JUTÁNYOS ÁRAK, KITŰNŐ KISZOLGÁLÁS.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszert, a mely
már több mint 33 év óta meg-
bizható bedörzsölésül alkalmaztatik
köszvények, csúznál és meghúléseknél.
Intés. Silányabb utáztatok miatt
bevásárláskor óvatosak le-
gyünk és csakis eredeti üvegeket
dobozokban a „Horgony” védjeggyel
és a „Richter” özejegyzéssel fogad-
junk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k.
árban a legtöbb gyógyszerárban
kapható. Főraktár: Török
József gyógyszerész-nál
Budapestben.
Richter F. Ad. és Iarsa,
csász. és kir. udvari szállító
Rudolstadt.

Arjegyzékekben
bérmentve.

Nyaraló.

1068--öl beültetett terület, igen szép modern lakás, nagy terasse, pincze külön, eselédház, konyha, borház, eladó.

Étekezhető: Hatvan-utca 13. az emeleten.

Szőlőoltványok

szokvány minőségben és európai nemes gyökere és sima vesszők mélyen leszállított árákon. Oltványok ezre 90—100 frt. Mindenik a legkiválóbb bor és csemegetejakból, fajtisztán teljes jóállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felel, úgy az oda és visszazárási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett öszetét hiány nélkül szívesen visszafizetem. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen hához szállítva tekintheti meg.

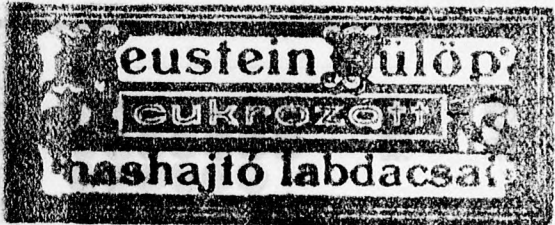
ÉLŐKERITÉS.

Gleditschia esemeték és magvak.

Orvosi tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmitéle állat, meg az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy, hogy a bekerített részek teljesen kiestek az életről. Minden rendelethez rajzokkal ellátott útmutató és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékozás végett szíves fényomatú díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül egy oly könyvet kap ezzel, kiemelt egy levelező lapon tudatja, mely nyívesen az a ház vagy család, ahol annak tartalmát hasznára ne fordítanak városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdeklében áll, kik rendelni szeretnek, mert bennszámos oly közlemények foglaltak, melyek mindenkinek nagyszolgálatot tesznek.

Diócsemeték Kétszáz, orvosi jóvédelmet biztosító voltánál fogva, ennek tonnyesítésénél minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Cím: „Érmelléki Első Szőlőoltvány-Telep.” Nagy-Kágya u. p. Szekelyhíd.

melyek már évek óta jóknak bizonyultak és hír neves orvosoktól, mint könnyű hashajtó feloldó szer ajánlatnak, az emésztést nem zavarják és teljesen ártalmatlanok. Csukrozott minőségük következtében még gyermekek által is szívesen bevételnek.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30, egy tekeres, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor. 2 kor. 45 fill. előleges beküldésénél egy tekeres bérmentve szállítatik.

kérjünk NEUSTEIN F. hashajtó labdacsa. Csak akkor valódi, ha minden doboz hátulján a mi törvényileg bejegyzett „Szent Lipót” védjegyünkkel ellátva vörös fekete nyomással. A mi törvényileg védett dobozaink utasításaink és csomagolásainkon Philip's Neustein Apotheker aláírásnak kell lenni.

NEUSTEIN FÜLOP

„Szt.-Lipót”-hoz címzett gyógyszerháza

WIEN, I., Plankengasse. 6.

Faktó: Debreczenben: Balázs Odón, Fülkey Pál, Mihailovits I. Muraközy László, Dr. Roitschnek V. Emil, Tóth Béla gyógyszerházaiban.

NOVAK FERENCZ

vésnök és zománczozó

BÉCS, XVI., Koppstrasse 34.

a legtöbb egyet és testület szövetség és kubbok szállításja.

Előnyös forrás jelvények, diszítések, érmek és ki-tüntetések tekintetében arany, ezüst és bronzból, kerék-párosok, evezősök, vitorlások, athleciák, lóvások, tornászok alárok, vadászok, veteránok, tűzoltók, stb. számára.

Minták kívánatra bérmentve küldetnek mindenüvé. Elsőrendű ajánlatok.

Debreczeni Kölcsonös-Segélyző-Egylet mint szervezet

XIX-İK RENDES KÖZGYÜLÉSE

1903-ik évi február hó 22-én délelőtti 10 órakor, a városháza nagy tanácstermében tartatik meg, melynek tárgysorozata a következő:

1. Igazgatósági jelentés a múlt üzletév eredményéről.
2. Az évi mérleg-számadások és a felszámoló XIV-ik, vagyis 1897-iki évtársulat vagyonmérlegének betérjesztése.
3. A felszámoló-bizottság, valamint a felügyelő-bizottság jelentése és ezeknek kapesán a fölmentvény megadása az igazgatóság, felszámoló- és felügyelő-bizottság részére.
4. Az igazgatósági jelentésben foglalt indítványok fölötti határozathozatal.
5. A XV-ik, vagyis 1898-iki évtársulat felszámolásához 5 felszámoló-bizottsági tag választása.
6. Az alapszabályok kibővítése, illetőleg módosítása.
7. A kilépő igazgatósági tagok és 5 felügyelő-bizottsági tag helyének betöltése.
8. Indítványok, (melyek a közgyűlés előtt 14 nappal az igazgatóságnál beadattak.)

Jegyzet. Az évi mérleg és számadások, kinyomatva, a közgyűlés előtt 8 nappal, az egy-let helyiségében, — minden egyleti tag által — a hivatalos órákban átvehetők.

Kivonat az alapszabályokból: 30. és 31. §§. A közgyűlésen az egylet minden tagja, minden betét után egy szavazattal bír, de tíz szavazatnál többet senki sem gyakorolhat; minden egyleti tag csak egy megbízást vállalhat magára, a megbízás csak 10 szavazatra jogosíthat.

Minden tag szavazati jogosultságáról, szavazatainak számáról igazolványt kap, melynek alapján a közgyűlésen szavazó-lapok adnak ki.

Az igazolványok a közgyűlést megelőző nap déli 12 óráig a szervezetet helyiségében, a törzsbetét könyvek felmutatása ellenében adnak ki. Ugyanott bemutatandók a meghatalmazások is. A közgyűlés helyén vagy idejében igazolványok, vagy igazolvány nélkül szavazó-lapok nem adnak ki.

A kilépett igazgatósági tagok újból megválaszthatók.

Vagyon Mérleg Számla 1902. december 31-én.

Tartozik:

Pénztár készlet 224239, Kötelezvények 5001355—, Folyó számlán 409537, Felszerelések 535928, Ingatlanok 501830, Átmeneti tételek 282159 összesen 502089193,

Követel:

XIV—XIX évtársulat: befizetése 4301731—, XIV—XVIII évtársulat haszoneredménye 32909241 átmeneti kamatok 2497684. Tartalék alapok 9995717, Vegyesek 3478104, nyereség mint egyenleg 23035347, összesen 502089193.

Veszteség és Nyereség Számla 1902 december 31-én.

Tartozik:

Tisztifizetések és üzleti költségek 4921834, Adók 754588, Leírások 584819, Igazgatósági jelenléti díjak 1670594. Az alapok járuléka 844707 nyereség mint egyenleg 23035347, összesen 31781889

Követel:

Kötvény és Számla kamatok 28731554, Dletékek 513103, Késedelmi fillérek 1560234, Beiratási díjak 889220, vegyesek 87778, összesen 31781889.

Tagok és törzsheték 1902-ik évben belépett 3486 tag 21933 törzshetettel. 1902-ik évben felszámolt 975 tag 8298 törzshetettel. 1902-ik év végén volt 8176 tag 9787 könyvre 70439 törzshetettel.

Kelt Debreczen, 1903 január 18-án tartott igazgatósági üléséből.

Simonffy Imre

Kir. tanácsos, elnök.

Vadon Sándor

jogtanácsos, jegyző.

Debreczen, nyomtatott, László József könyvnyomdájában.